

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальне прогнозування і проектування

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “ ” серпня 2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальне прогнозування і проектування
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальне прогнозування і проектування» є формування у студентів комплексу загальних компетентностей у сфері соціального проектування, формування практичних навичок використання проектного підходу до розв'язання соціальних проблем.

Цілі курсу полягають у: ознайомленні з потенціалом проектної діяльності у вирішенні соціальних проблем; опанування теоретично-методичними основами соціального проектування; відпрацювання навичок розробки соціальних проектів, програм. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: систему основних понять і категорій; принципів організації проектної діяльності; види проектів; сучасні моделі та технології проектування; моніторингу, оцінки та управління проектами; технологію розробки соціальної програми. Вміти: розробляти й застосовувати на практиці соціальні проекти; проектувати програми соціального супроводу та підтримки дітей підлітків; здійснювати моніторинг і оцінювання стану проекту, програми, що реалізуються

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

СК-13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм

СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання

РН-1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН-6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

РН-7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань

РН-10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах

РН-22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

РН-23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Поняття і сутність соціального проектування	Визначте підходи до проектування, предмет, об'єкт, етапи. Охарактеризувати умови організації та ефективності соціального проектування; ознаки соціального проекту; життєвий цикл проекту. Вказати класифікація типів проектів	Розробити опитувальник для визначення актуальності проблеми, обраної для

			підготовки проекту
2.	Тема 2. Поняття та сутність технології розробки та реалізації соціального проекту.	Визначити ідеї проекту; соціальне діагностування в процесі розробки проекту; концепція проекту та обґрунтування його актуальності. Проаналізувати очікувані результати, бюджет проекту, проектні ризики.	Заповнити таблицю класифікації проектів.
3.	Тема 3. Поняття аплікаційної форми.	Визначити складові аплікаційної форми, компоненти текстового оформлення проекту, типові помилки при текстовому оформленні проекту. Охарактеризувати види текстового оформлення проекту	Проаналізувати кілька аплікаційних форм різних донорських організацій та заповнити такі показники: - Назва організації донора, типові компоненти форми, додаткові компоненти форми
4.	Тема 4. Поняття моніторингу та оцінки.	Здійснити порівняння моніторингу і оцінки. Визначити завдання моніторингу і оцінки, індикатори. Проаналізувати восьми етапну модель оцінки.	Підготовка тренінгу щодо написання проектів
5.	Тема 5. Методи колективної роботи над проектом	Охарактеризуват види методів роботи над проектом та здійснити їх характеристику: дискусія, метод «мозкової атаки», ділова гра, метод фокальних об'єктів, ТРВЗ, метод створення сценаріїв, метод контрольних запитань, методика матриці ідей, метод синектики, метод вживання в роль, метод аналогії, метод асоціації.	Визначте можливий склад проектної команди до розробленого соціального проекту
6.	Тема 6. Основне поняття соціального прогнозування.	Охарактеризувати методи прогнозування, основні процеси розвитку соціальних об'єктів. Визначити прогностичну екстраполяцію, рефлексивний метод, структурний аналіз.	Дайте характеристику сучасних методів прогнозування.
7.	Тема 7. Соціальна експертиза як метод оцінки соціально-педагогічного проекту	Означити поняття соціальної експертизи, мету, функції, предмет, моделі соціальної експертизи: «Рецензія», «Моніторинг», «Проект». Організація соціальної експертизи. Експертиза конкурсних проектів. Експертна рада. Експертний висновок.	Описати дії соціального експерта на різних етапах проекту

		<p>Експертне спостереження. Експерти. Методи відбору експертів: метод випадкового механічного відбору, метод відбору за документальними даними, метод відбору експертів, що ґрунтується на їх самооцінках, методика взаємооцінок, метод «снігової лавини». Надійність експертних оцінок. Заходи щодо зниження ролі побічних впливів. Методи соціальної експертизи. Метод експертної оцінки. Метод фокус-груп. Ситуаційний аналіз. Метод «Делфі». Методи активізації інноваційних рішень. Методи обробки даних. Контент-аналіз. Метод «репертуарних решіток». Підсумки соціальної експертизи</p>	
8	<p>Тема 8. Реалізація проекту як заключний етап проектної діяльності</p>	<p>Означити правила захист проекту, технологію методу Р-М-Р (Результати-Методи Ресурси), контроль над реалізацією проекту. Види контролю: попередній, поточний, заключний контроль. Моніторинг проекту. Ліквідація проекту. Проблеми «руїн» проектів</p>	<p>Розробка авторського соціального проекту. Кожен студент розробляє власний проект, спрямований на вирішення визначеної ним соціально-педагогічної проблеми. У проекті мають бути такі складові:</p> <ul style="list-style-type: none"> - концепція проекту (обґрунтування актуальності, обраної для проекту соціальної проблеми, мета, завдання проекту, цільова група, місце реалізації проекту, можливі партнери): - план реалізації проекту (перелік заходів та термінів проведення): - кошторис проекту

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	10
Індивідуальне заняття	15
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		0
Семінарські заняття		5		5			5					5			5			25
Самостійна Робота	1		1		1	1		1	1	1	1		1	1				10
Індивідуальні завдання														5	5	5		15
Залік/Екзамен																	50	50
Всього за тиждень	1	5	1	5	1	1	5	1	1	1	1	5	1	6	10	5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Балакірева О.М. Моніторинг соціальних проектів і програм. //Соціальна робота в Україні на початку ХХІ століття: проблеми теорії та практики: Матеріали доповідей на Міжнародній науково-практичній конференції 29-31 жовтня 2002 р. Частина 2 “. – К.:ДЦССМ, 2002. – С.241- 246. 2. Безпалько О.В. Соціальне проектування: навч. посіб. [Електронний ресурс]/ О.В. Безпалько. – К., 2010. – 127 с. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/2615/1/O_Bezpalko_SP_IL_KUBG.pdf 3. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. – К., 2006. – 127 с. 4. Міхно, Н.К. Посібник до вивчення курсу «Соціальне прогнозування» / Н.К. Міхно. – Д. – 2015. – 26 с. 	

5. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О.О.Яременко, О.Р.Артюх, О.М.Балакірева та ін. – К.:ДЦССМ, 2002. – 132с.
6. Пометун О.І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування – новий підхід до виховання молоді // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико зорієнтований збірник. – К.: Департамент, 2003. – С. 327-333.
7. Семез А. А. Соціально-педагогічне проектування : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закладів спеціальності 6.010106 Соціальна педагогіка. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. 132 с
8. Тян Р.Б, Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.
9. Яремчук В. В. Інструменти формування ефективних команд в сучасних організаціях: «Психологічні виклики сучасних організацій»: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (3 червня 2020 р., м. Івано-Франківськ) / За наук. ред. проф. Л. С. Пілецької, доц. О. М. Чуйко. м. Івано-Франківськ. - 2020. 256-260 с. URL: <https://ksp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/68/2021/07/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Яремчук Віталія Василівна
Контактна інформація викладача	vitaliia.yaremchuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу
Пропуски занять	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до

(відпрацювання)	Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час занять	Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач

Яремчук В. В.

